

Tábor 2.5.2011
čj. SRS 033455/2011

Oblastní odbor SRS
Purkyňova 2533
390 02, Tábor

Zpráva č. 4 oblastního odboru TÁBOR o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 25.4.–1.5.2011

1. Počasí

Ve sledovaném období bylo počasí až oblačno s lokálními přeháňkami, které byly velmi rozdílné. Pohybovaly se v rozmezí od 1 do 20 mm. V některých lokalitách nebyly ve sledovaném období žádné srážky, následkem čehož přetrvává lokálně velké sucho. Denní teploty se pohybovaly v rozmezí 17 až 19 °C, noční 6 °C až 8 °C.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V současné době se dokončuje setí kukuřice a sázení brambor. Ostatní plodiny jsou již zasety. Vrcholící porosty máku setého jsou značně nevyrovnané. Probíhá ošetřování porostů pšenice ozimé a ječmene ozimého proti houbovým chorobám. Řepky ozimé byly ošetřeny proti šešulovým škůdcům. V ovocných sadech byly naistalovány feromonové lapače na jednotlivé druhy obalečů na jabloních a slivoních.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 27-32 BBCH)

U porostů oslabených předchozím suchem došlo k výraznějšímu šíření padlí travního na pšenici (*Blumeria graminis* f. sp. *tritici*). Tato choroba se vyskytuje v porostech téměř po celé ploše oblasti převážně. Slabý výskyt této choroby byl zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 28.4.).

Tečkovaná listová skvrnitost pšenice (*Septoria tritici*) se stále vyskytuje především na starších listech. Slabý výskyt byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 28.4.).

První slabý výskyt světle hnědé skvrnitosti pšenice (*Drechslera tritici-repentis*) byl potvrzen v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 28.4.). Slabý výskyt trvá v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 28.4.).

První slabé výskyty pyknid tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (*Septoria nodorum*) byly hlášeny z okresu Pelhřimov (k.ú. Kalhov, 27.4.) a okresu Jihlava (k.ú. Velký Beranov, 28.4.).

Fungicidní ochranu proti listovým chorobám je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37 do BBCH 51. Zásahy se provádějí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž

předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Dosud nebyl hlášen výskyt vajíček **kohoutka černého (*Oulema lichenis*) a kohoutka modrého (*Oulema melanopus*)**.

Pozorování vajíček a larev se provádí ve fázi 32-37 BBCH. Pokud je vylíhlých larev méně než 50 %, pozorování se opakuje po týdnu do doby, než se zjistí 50 % vylíhlých larev.

Přímá ochrana spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vylíhlých více než 50 % larev.

JEČMEN OZIMÝ (RF 30-32 BBCH)

Síťovitá a okrouhlá skvrnitost ječmene (*Drechslera teres*) byla hlášena téměř z celé oblasti. Infekce postupuje i na vyšší listová patra. Slabý výskyt této choroby byl potvrzen v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Záhoří, 28.4.).

Obdobně jako u pšenic došlo i u ječmenů k výraznějšímu rozvoji infekce **padlí travního (*Blumeria graminis* sp. *hordei*)**, zejména u porostů stresovaných suchem. První slabé výskyty byly hlášeny z okresu Jihlava (k.ú. Velký Beranov, 28.4.), dále z okresu Pelhřimov (k.ú. Koberovice, 28.4.) a první střední výskyt z okresu Pelhřimov (k.ú. Dudín, 27.4.). Slabý výskyt této choroby trvá v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Záhoří, 28.4.).

Hodnotí se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny = 20 rostlin). Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá, plodná odnož. Místa odběru rostlin jsou rovnoměrně rozmístěná podél trasy průchodu. Hodnotí se napadení rostlin, tj. určí se počet rostlin (odnoží) s příznaky výskytu padlí ječmene (kupky nebo mycelium) na listové čepeli a pochvě. Z počtu kontrolovaných odnoží a počtu napadených odnoží se vypočítá procento napadených rostlin (odnoží).

Ošetřují se porosty při indexu napadení vyšším než 10 %. Obvykle od růstové fáze 30 BBCH. Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti celému komplexu listových chorob. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

Napadení listových pochev a pat stébel: **stéblolam ječmene (*Tapessia valundae*)**, **lemovaná stébelná skvrnitost (*Rhizoctonia cerealis*)** a **obecná krčková a kořenová hniloba (*Fusarium* spp.)** jsou hlášeny lokální výskyty po celé oblasti ve velmi slabých intenzitách.

Aplikaci fungicidů je třeba provést v růstové fázi BBCH 30-32 při napadení 15-25 % hlavních odnoží, nebo když více než 15 % rostlin vykazuje příznaky napadení pod 1. sloupnutou pochvou.

První slabé výskyty nymf **kříška polního (*Psamotettix alienus*)** byly zaznamenány v okrese Tábor (k.ú. Březnice u Bechyně a k.ú. Měšice u Tábora, 28.4.).

Pozorování dospělců na jaře (na ozimech počátkem června – většina nymf se přeměnila v dospělé) provádí ve fázi 33-59 BBCH. Pozoruje se pokud možno za slunného bezvětřného počasí, nejlépe v pozdním odpolední před západem slunce především na řídších prosvětlených místech porostů. U ozimů se preferují širší okraje ze strany, kde byly ozimy v předchozím roce. Kontroluje se množství dospělců kříška polního na 100 smyků. Kritické číslo je 3-7 dospělců na 100 smyků.

Chemická ochrana na jaře se doporučuje při výskytu 5-ti a více dospělců na 100 smyků při současném výskytu rostlin s příznaky virů nad 10 % v porostu. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

JEČMEN JARNÍ (RF 17-23)

Slabý výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (k.ú. Střítež u Třebíče, 26.4.).

První výskyt **kohoutků (*Oulema* spp.)** byl pozorován v okrese Třebíč (k.ú. Střítež u Třebíče, 26.4.).

Pozorování a ochrana: viz. pšenice ozimá.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 10-15)

Slabý výskyt listopasů (Sitona spp.) byl pozorován v okrese Tábor (k.ú. Mostek u Ratibořských Hor, 28.4.).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (53-61 BBCH)

Slabý výskyt brouků blýskáčka řepkového (Meligethes aeneus) byl pozorován v okrese Tábor (k.ú. Březnice u Bechyně, 28.4. a k.ú. Velmovice, 28.4.), v okrese Prachatice (k.ú. Prachatice, 28.4.), v okrese Pelhřimov (k.ú. Starý Pelhřimov, 26.4., k.ú. Buřnice 26.4., k.ú. Ústí u Humpolce, 27.4., k.ú. Hněvkovice u Humpolce, 27.4.), v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 28.4.) a v okrese Jihlava (k.ú. Bradlo, 26.4.)

Silný výskyt brouků krytonosce řepkového (Ceutorhynchus napi) pozorován v okrese Jihlava (k.ú. Bradlo, 26.4.).

První výskyty brouků krytonosce šešulového (Ceutorhynchus assimilis) zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 28.4.). Slabý výskyt byl zjištěn v okrese Jihlava (k.ú. Bradlo, 26.4.). Vzhledem k přetrvávajícímu teplému počasí lze předpokládat zvýšený výskyt šešulových škůdců.

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

První slabé výskyty bejlomorky kapustové (Dasyneura brassicae) pozorován v okrese Tábor (Březnice u Bechyně 28.4., Velmovice 28.4.) v okrese Jindřichův Hradec (Řípec 28.4.)

Výskyt dospělců na rostlinách se provádí 2x týdně v období od žlutého poupěte do plného květu, fáze 59-65. Pozoruje se 50 rostlin.

Ošetření proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti:

do BBCH 60 – práh škodlivosti 1 brouk/1 rostlina

od BBCH 60 – práh škodlivosti při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/2 rostliny.

Kritické číslo u bejlomorky kapustové je 1 samička na 4 rostliny.

SLUNEČNICE ROČNÍ (RF 12)

Na pozorovacím bodě je dobře zapojený porost bez výskytu chorob a škůdců.

MÁK SETÝ (RF 12-26)

První slabý výskyt krytonosce kořenového (Stenocarus fuliginosus) zaznamenán v okrese Tábor (k.ú. Dub u Ratibořských Hor, 28.4.).

Pozorování dospělců probíhá od fáze 10-22 BBCH, pozorování larev v období stonkování 40-49 BBCH.

Porosty se ošetří do fáze 4-5 listů v případě výskytu 3-4 brouků na 1m řádku. Proti larvám na kořenech jsou chemické přípravky neúčinné.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 55-56)

V okrese Tábor zaznamenány slabé výskyty samic mšice jabloňové (Aphis pomi) (k.ú. Měšice u Tábora, 28.4.).

Slabé výskyty nymf mery jabloňové (Cacopsylla mali) byly pozorovány rovněž v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 28.4.).

Housenky **obalečů (Tortricidae spp.)** ve slabém výskytu pozorovány v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 28.4.).

Za oblastní odbor zpracovali: Ing. Pavla Fialová a Lukáš Čech